

Nr 88.

Af herr **Lindley**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för inrättande af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling m. m.*

Förlidet är framlade undertecknad i Andra kammaren en motion, nr 190, hvari gjordes följande hemställan:

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida de nu till sjömanshusen utgående s. k. hyresafgifterna kunde afskaffas,

eller ock, därest detta ej kan bifallas,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till inrättandet af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling,

samt utredning och förslag till en för sjöfolket afsedd arbetslöshetsförsäkringskassa.

I motiveringen påpekades bl. a., att man bland fartygsbefäl och sjöfolk sedan länge har ansett den nu utgående hyresafgiften såsom en orättvis pålaga, hvilken sedan många år har varit afskaffad i de flesta andra länder. Skall denna pålaga kvarstå, måste i ersättning härför gifvas godtagna förmåner. Lämpliga sådana vore inrättandet af en maritim arbetsförmedling samt upprättandet af en arbetslöshetsförsäkringskassa.

Beträffande den första uppgiften så finnes den inrymd i nu gällande instruktion för sjömanshusen och är det för fyllande af denna uppgift som sjömanshusombudsmannainstitutionen har tillkommit. Sjömanshusen ha emellertid uraktlåtit att på nöjaktigt vis fullgöra detta sitt åliggande.

och dessutom bör denna arbetsförmedling organiseras på ett mera tillfredsställande sätt genom utbyte af rapporter sjömanshusen emellan, utvisande tillgång och efterfrågan på arbetssökande och platser.

I fråga om det här sist ställda yrkandet, så kan det kanske sägas, att det är väl mycket begärdt, att sjöfolket skall få sin arbetslöshetsförsäkringsfråga löst, innan den kommit öfriga yrkesarbetare tillgodo. Annars plägar det ju vara motsatsen och sjöfolket har vanligtvis fått vänta otroligt länge på de reformer, som kommit öfriga arbetare till del. Så t. ex. ha de ännu icke kommit i åtnjutande af den år 1901 antagna olycksfallsförsäkringslagens förmåner, äro fortfarande i afsaknad af all yrkesinspektion m. m.

En arbetslöshetsförsäkringskassa för sjöfolket är för öfrigt lättare att anordna än för öfriga arbetare. Staten för själf registret öfver deras anställning, då utmönstring sker, och genom sjömanshusen kan den utan vidare svårigheter ordna afgifternas inbetalande genom afdrag å hyran, med eventuellt förhöjda förhyrningsavgifter. Sjömansfacket torde därför vara synnerligen lämpligt för att i mindre omfattning pröfva de blifvande åtgärder, som staten kan anse lämpliga för lösningen af denna stora och samhällsviktiga fråga.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskott, som hade att pröfva denna motion, uttalade sig enhälligt mot motionärens yrkande på hyresavgifternas borttagande, men anslöt sig däremot lika enhälligt till de alternativa yrkandena om utredning angående en maritim arbetsförmedling, med anknytning till sjömanshusen, och upprättandet af en för sjöfolket afsedd arbetslöshetsförsäkringskassa. Äfven Andra kammaren anslöt sig sedermera till detta af utskottet framburna yrkande.

Första kammarens andra tillfälliga utskott afstyrkte emellertid förslaget med reservation af herr Pers. Vid ärendets behandling i Första kammaren gafs välvilligt understöd åt den af Andra kammaren företrädda meningen af talare från olika partier, men vid den slutliga voteringen föll den dock med 44 röster mot 77.

Med stöd af de välvilliga uttalanden, som då gjordes, tager sig undertecknad friheten att ännu en gång utan nya motiveringar återupprepa sin motion, med de begränsade yrkanden, som af Andra kammaren förut blifvit godkända. Undertecknad får alltså hemställa,

att Första kammaren för sin del ville besluta
att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om ut-

redning och därest denna därtill föranleder, om förslag

dels till inrättandet af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling och

dels till en för sjöfolket afsedd arbetslöshetsförsäkringskassa.

Stockholm den 5 februari 1912.

Charles Lindley.

Nr 89.

Af herr **Asplund**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder till motverkande eller undanröjande af arbetslöshet.*

I statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 17 november 1911 uttalar chefen för civildepartementet, att »af de många sociala spörsmål, som det svenska näringslivets snabba utveckling under de senaste åren väckt till lif, är arbetslöshetsfrågan ägnad att påkalla särskild uppmärksamhet». Den betydelsefulla frågan har också under de senare åren upprepade gånger varit framförd till statsmakternas uppmärksamhet, och den kommer att alltjämt framföras, intill dess att samhället, så långt dess förmåga sträcker sig, fyllt sin plikt genom att förebygga oförskyllt arbetslöshet.

Vid arbetslöshetsräkningen år 1909 anmälde sig som bekant öfver 20,000 arbetslösa, genom hvars arbetslöshet ej mindre än 1,463,483 arbetsdagar under det året förlorats. Nära nog liknande resultat i hvad gällde förlorade arbetsdagar visade räkningen året därpå. Enär med rätt stor